

Seks in Limburg. Gevolgd door dezelfde tekst in het Belfelds

Marita Mathijsen

bron

Marita Mathijsen, *Seks in Limburg. Gevolgd door dezelfde tekst in het Belfelds*. B for Books, Maartensdijk 2012

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/math004seks01_01/colofon.php

© 2017 dbnl / Marita Mathijsen

Voorwoord

Emeritus hoogleraar prof. dr. Marita Mathijsen, toegewijd wetenschapper op het gebied van de negentiende-eeuwse Nederlandse literatuur maar ook Mulischspecialist, schenkt ons in dit zesde deel van de tweetalige serie Literair Limburg enkele van haar jeugdherinneringen, gegoten in een verhalende vorm. Na een heel leven (*1944) van wetenschappelijke maar uiterst leesbare publicaties - er zal geen student Nederlands bestaan die haar niet dankbaar is - van colleges, het oprichten van vaktijdschriften en websites, van veel meer dan alleen een professoraat zou vereisen, komt zij nu met zoiets onschuldigs als Limburgse jeugdherinneringen. Voor deze gelegenheid ook nog eens vertaald in het Belfelds, het dialect van haar jeugd.

Maar *onschuldig*? Haar tekst cirkelt nu juist om de vraag hoe en door wie haar onschuld en die van andere Limburgse kinderen op het gebied van de seksualiteit verloren is gegaan. Mathijsen maakte als heel jonge vrouw de overstap van Belfeld naar Amsterdam, in de jaren zestig de stad bij uitstek van de zedelijke verdorvenheid - toch? Maar de auteur maakt duidelijk dat er al in Limburg, juist al in Limburg, veel kapot gemaakt was door vooral de rooms-katholieke kerk. De taboeïsering van seks veroorzaakte een fnuikende schaamte.

Wat had ikzelf geleerd over seksualiteit in mijn kinderjaren, behalve dat jongenskonten er anders uitzien dan meisjeskonten? In elk geval was seksualiteit een taboe, in welke vorm dan ook. Zelfs praten erover kon niet.

Voor de serie Literair Limburg werd *Seks in Limburg* vertaald in een van de tachtig dialecten die Limburg rijk is, in dit geval het Belfelds, dat dicht tegen het dialect van Tegelen aan ligt. Dat schenkt een extra dimensie aan het verhaal, waar zowel Limburgers van kun-

nen genieten als ook lezers van ‘daarboven’, en Limburgse *expats* in den vreemde, of nieuwe Limburgers.

Hardop lezen!

Wat had ich zelf gelieërd euver seksualiteit in mien kingerjaore, behalve det jóngeskónte d'r anders oetzeen wie maedjeskónte? In idder geval euver seksualiteit woort neet gerep, in wat vur vorm den ouch. Zelfs d'r euver praote waas verbaoje.

De uitgever

Seks in Limburg

Bennie Clabbers had geen zusjes. Alleen drie broers en een moeder die als zeventig oogde toen Bennie pas tien jaar was. Ze was altijd in het zwart gekleed, zoals veel oudere vrouwen in mijn dorp. Mijn broers en ik speelden vaak met Bennie, want hij woonde twee huizen verder. Op een dag trok hij me apart. Hij wist niet hoe meisjes er van onderen uitzagen. Hij wist wel dat ze anders moesten zijn, maar hij had nog nooit de billen van een meisje gezien. Ik had veel billen gezien van jongens en meisjes. Ik had twee oudere en twee jongere broers en vier jongere zusjes. 's Zaterdagmiddags gingen we in bad, en dat deden we meestal twee aan twee. Eerst ging mijn vader in de zinken badkuip, die in de keuken gezet werd. In zijn witte lange onderbroek en een tricot

hemd met mouwen kwam hij na een kwartier uit de keuken. Dan tilden mijn moeder en het dienstmeisje de kuip op twee stoelen, en vervolgens gingen de kinderen in hetzelfde water waar mijn vader al in geweest was, en dat dan altijd al wat grijsig verkleurd was. Als ik klaar was, moest ik helpen bij het wassen van de jongere kinderen. Ik wist dus hoe jongens er bloot uitzagen. Ook moest ik mijn broertjes vaak op de pot zetten. Als ze net uit bed kwamen hadden ze vaak een halve erectie, en omdat de plas in die toestand alle kanten uitstootte, koelde ik die erectie eerst af aan de koude rand van de emailen pispot. Ik had zelf uitgevonden dat dat zo werkte.

Maar Bennie wist dus niets van meisjesbillen. Ik hoorde zijn uiteenzetting aan en ik kon meevoelen dat hij echt een probleem had. Na de inleiding over zijn onkunde vroeg hij me, enigszins beschroomd, of hij misschien eens bij mij mocht kijken hoe de vork in de steel zat. Eerlijk gezegd beschouwde ik dat als een heel legitieme vraag. Ik wist dat mijn ouders het helle vuur al voor me zagen branden als ik eraan zou toegeven, maar ik kon me heel

goed inleven in Bennies wens. Het was gewoon honger naar kennis, en die kennis kreeg hij niet op een natuurlijke wijze aangereikt bij hem thuis, dus moest hij wel op een uitzonderlijke manier hieraan komen. Een encyclopedie met plaatjes hadden ze in het gezin van Bennie niet, zijn vader was stoker op de gresbuizenfabriek en er waren geen boeken in hun huis. Bij mij thuis stonden boeken met dat soort afbeeldingen in de gesloten boekenkast, waarvan ik wel wist waar de sleutel lag. Ik kon me zijn dorst naar kennis heel goed voorstellen, dus stemde ik ermee in. Hij bood me aan dat ik in ruil ook naar zijn billen mocht kijken, maar ik zei hem dat daar voor mij geen behoefte aan was. Op het moment van de onderhandelingen stonden we op een open plek in de zandheuvelds waar we meestal speelden, en bovendien was het ongeveer etenstijd, dus stelden we de eigenlijke handeling uit tot de volgende dag, op een plek die goed omringd was door struiken. Op de afgesproken tijd ging ik naar de afgesproken plek, ik ging op mijn hurken zitten met mijn billen richting Bennie, liet mijn onderbroek zakken, wat in-

dertijd met die losse witte katoenen gevallen makkelijk ging, en gaf hem de gelegenheid te kijken. Bennie keek een minuut, zei toen dat hij het nu wist, bedankte mij en ging weg. We hebben er verder nooit meer over gesproken. Hoe oud ik was? Een jaar of tien, net als Bennie? Dat herinner ik me minder goed dan dat ik er nooit enige spijt, wroeging of ongemakkelijk gevoel over gehad heb, hoe goed ik ook besepte dat mijn ouders er een geweldige opstoot van gemaakt hadden als ze ons betrappt hadden. Ik zag het als een vorm van aanschouwelijk onderwijs, en ik was niet te beroerd om dat te geven aan de buurjongen.

Tien jaar later. Ik bel aan bij een vriend, vlak bij het Vondelpark in Amsterdam. Ik verwacht dat hij thuis is maar er wordt niet opengedaan, dus druk ik nog eens. Er komt een man naast me staan die ook op de bel drukt. 'Moet u ook bij Frans zijn?', vraag ik hem.

‘Ja, ik heb met hem afgesproken, hij moet er toch zo zijn.’ Hij kijkt op zijn horloge. ‘Zullen we even in het park op hem wachten?’ In het Vondelpark gaan we op een bank zitten. Hij begint in zijn kruis te wrijven. Dan vertelt hij me dat hij een probleem heeft. Of ik hem wil helpen. Hij heeft een ziekte die veroorzaakt dat hij zich geregeld moet aftrekken. Het heeft iets met wittebloedcellenproductie te maken die te hoog of te laag is. De dokter heeft hem voorgeschreven dat hij geregeld moet lozen. Maar het kost hem steeds meer moeite, hij krijgt het niet voor elkaar in zijn eentje. Hij is dwingend en leidt mijn rechterhand naar zijn kruis, knoopt zijn broek los, vouwt mijn hand om zijn paal en begint met mijn hand in zijn hand de benodigde bewegingen te maken. Ik ben bleu, perplex, weet me geen raad, aan de bank genageld, angstig, ik begin te huilen maar pas als hij klaar is weet ik me los te maken en ren naar mijn fiets die nog voor het huis van Frans staat. De man komt achter me aan. Ik ben er echter sneller en ik fiets zo hard ik kan weg, hard, harder, urenlang, tot ik zeker weet dat hij me niet achtervolgd kan hebben

en dus niet kan weten waar ik woon. Ik was mijn handen met heet water tot ze rood zijn en het vel geschuurd is.

Wat is er in die tussentijd gebeurd? Waarom had ik geen verweer? Waar is het onbevange meisje van tien gebleven? Natuurlijk, deze man was een walgelijke vnzigaard die meteen het makkelijke slachtoffer in het Limburgse meisje zag, en Bennie was oprecht, maar ik weet zeker dat mijn tienjarige ik een schop op de juiste plek van Bennie had gegeven als hij me aangeraakt had. Waardoor was ik zo weerloos geworden?

In die tien jaar werd mij iets ingepompt waardoor ik in de rol van slachtoffer terecht kon komen. Ik wist toen ik tien was niet wat het woord seksualiteit betekende, ik wist niet hoe seksualiteit voelde en wat er mee bedoeld werd, maar nog voordat de gevoelens erover bij mij wakker werden, kreeg ik er al

een schaamtegevoel over aangepraat. Als ik het me goed herinner bestond het woord niet eens in het Limburgs, tot het in de jaren zestig uit het ‘Hollands’ geïmporteerd werd, toen de discussies over vrije seks ook in Limburg losbarstten.

Wat had ikzelf geleerd over seksualiteit in mijn kinderjaren, behalve dat jongenskonten er anders uitzien dan meisjeskonten? In elk geval was seksualiteit een taboe, in welke vorm dan ook. Zelfs praten erover kon niet. We werden ervoor gewaarschuwd voordat we ook maar enig idee ervan hadden kunnen vormen. Ik herinner me dat mijn ouders een keer in hun auto aan mij voorbijreden, terwijl ik met een jongen aan het vechten was. Ik lag op dat moment onder. Ze zetten de auto aan de kant en kwamen op ons af. Zo'n inmenging was buitengewoon vernederend, want het betekende dat ze meenden dat ik die jongen niet de baas

kon, terwijl ik juist vanuit die positie hem recht in zijn gezicht wilde krabben. Ik merkte echter aan hun houding dat er iets anders aan de hand was dan hulp aan de verliezer, en ik kon dat niet thuis brengen. Ze stelden later thuis vreemde vragen over het gevecht, over hoe lang het geduurd had, of ik meteen onderop was komen te liggen. Ik piekerde erover waarom ze er zo'n punt van maakten. Later besepte ik dat ze kwamen controleren of die jongen niet met andere bedoelingen bovenop me zat.

Van vijf van mijn jongere broers en zussen herinner ik me de geboorte. Althans: ik herinner me dat we weg moesten blijven van de slaapkamer van mijn ouders boven, dat er op en neer gesleept werd met ketels warm water, dat er voortdurend aangebeld werd, dat de dokter er was en een wijkzuster. Na lange tijd mochten we komen kijken, en dan lag er zo'n klein nietszeggend hoofdje in de wieg, dat we vertederend moesten vinden, en dat was het dan ook wel. Natuurlijk gaf mijn moeder borstvoeding, maar altijd zo dat we de tepel niet te

zien kregen. Ik herinner me niet dat ik vooraf wist dat mijn moeder zwanger was. Die dikke buik viel ons niet op, en ook van andere moeders wisten we het niet. Alle moeders waren een beetje dik, de ene wat meer dan de andere, en ze hadden allemaal wijde jurken aan met schorten erover heen. We kregen wel te horen dat we weer een broertje of zusje zouden krijgen, maar dat werd ons meegedeeld alsof het zoiets was als het weerbericht: er komt regen, we weten alleen nog niet wanneer.

Hoe de kinderen geboren werden, dat begon me op een gegeven moment zorgen te baren. Ik was er van op de hoogte dat ze in de buik van de moeder groeien, maar ik had nog geen oplossing gevonden voor de uitgang. Ik weet dat ik er op mijn eentje over nadacht, en tot geen andere oplossing kon komen dan een bevrijding via de navel. Dat moest wel een soort schroef zijn die opengedraaid kon worden. Toen ik aan een dienstmeisje vroeg of ik het goed had, lachte die me smadelijk uit. Of ik niet wist dat ik behalve een plasgaatje en een poepgaatje nog een ander gaatje had. Nee,

dat wist ik niet, en ik vond het toen ook geen plausibel idee. Het duurde nog een hele tijd voordat ik daar enige weet van kreeg en van een geboorte via dat imaginaire gaatje kon ik me niets voorstellen. Dat er ook iets moest gebeuren om dat kindje in die buik te krijgen, daar stond ik helemaal niet bij stil.

De jongens en de meisjes werden uit elkaar gehouden. We mochten niet bij elkaar op de kamer slapen, niet bij elkaar in bed kruipen, niet samen naar het toilet gaan, geen enkel moment bloot zijn. Op de zogenaamde bewaarschool, waar je naar toeging als je drie jaar was, mochten jongetjes en meisjes nog door elkaar zitten. Op je zesde ging je naar de meisjesschool of de jongensschool. Gemengde lagere scholen waren er niet.

Het was niet zo dat je gewaarschuwd werd voor bepaalde gevaren, er werd gewoon een scheiding ingepompt. Zelfs in de kerk waren er jongensbanken en meisjesbanken. Volwassenen mochten wel gemengd door elkaar zitten. Je kon een draai om je oren krijgen als je de codes doorbrak. Maar het gebeur-

de gewoon niet. Geen jongen die zich op de meisjesspeelplaats vertoonde, geen meisje dat stiekem in de jongensbanken in de kerk zou gaan zitten. We probeerden thuis wel onder de slaapkamerscheiding uit te komen. De oudere broertjes en zusjes hokten bij elkaar omdat we te vroeg naar bed gestuurd werden, nog lang geen slaap hadden en elkaar verhalen vertelden. Op een gegeven moment riep mijn vader dan: ‘Jongens bij de jongens, meisjes bij de meisjes. Moet ik naar boven komen?’ Dan stoven we naar onze eigen bedden en we wisten dat het dan ook afgelopen moest zijn. Als we daarna nog betrappt zouden worden in een andergeslachtelijk bed zou er wat zwaaien. Zoals alle vaders mepte mijn vader als we niet gehoorzaam waren.

Voor het eerst begonnen vrouwen broeken te dragen. Mijn familie uit Tegelen liep een beetje voor in de mode op die van ons in Belfeld. Mijn nichtjes liepen al in shorts toen wij nog niet eens wisten dat die bestonden. Op een gegeven moment waren de Tegelse nichtjes uit hun shorts gegroeid en wij in Belfeld kregen

die als afdankertjes. We vonden ze prachtig en erg handig in de tuin, bij het klimmen in bomen en spelen op de zandberg. Tot opa op bezoek kwam. Die spuugde naar ons, we moesten de broeken uitdoen en hij verbrandde die. Op de middelbare school mochten we lange broeken in de winter dragen, als we er maar een rok overheen droegen. Voor gymnastiek kregen we toen ingenieuze broekrokken tot op de knieën. Op de lagere school deden we niet aan gymnastiek.

Als we op de zandberg speelden, mochten we daar niet in de bosjes plassen. Jongens wel, maar meisjes niet. We vonden het te ver lopen naar huis om daar naar de wc te gaan, dus deden we het toch. Soms zag mijn moeder dat, omdat een punt van de rok in de onderbroek was blijven steken. Dan was ze kwaad.

Mijn kleine zusje had eczeem. De dokter had gezegd dat ze zoveel mogelijk bloot moest lopen als de zon scheen, dan ging het over. Mijn moeder liet haar wel in een onderbroekje lopen als er geen bezoek was, maar zodra er ie-

mand achterom kwam, moest ze haar jurkje weer aan.

We deden wel stoute spelletjes. Springen op de bedden met kapokmatrassen op veerkrachtige ijzeren spiralen was erg leuk, en mijn jongere zusje had ontdekt dat het extra leuk was als je je onderbroek liet zakken op het moment dat je omhoog sprong, en optrok bij het dalen. Dat was vooral goed te doen voor meisjes die met hun ellebogen de rok vastklemden en met hun handen de broeken lieten zakken en stijgen. Voor de jongens was het wat lastiger, omdat de broeken eerst losgeknoopt moesten worden voor ze samen met de onderbroek naar beneden konden. De meisjes konden met hun rokken ook nog zo manipuleren dat ze niet helemaal bloot waren. Hoe dan ook: vieze pret, vooral als er nog neven en nichten bij waren. We beseften dat we heel stoute dingen deden, en een van de kinderen kreeg dan ook de trapbeurt: die moest bij de trap gaan staan en waarschuwen als er een volwassene naar boven kwam.

Nog meer vieze spelletjes? Ik herinner ze me niet. Wel heb ik vage herinneringen aan wat schuine moppen. Iets met een man die een kopje koffie krijgt, een vrouw vraagt of hij suiker wil waarop zij uit haar beha een suikerklontje haalt, dan vraagt ze of hij ook melk wil, en hij haast zich dat aanbod af te slaan. Moesten we lang over nadenken voordat we begrepen wat de grap eigenlijk was.

Was er erotiek tussen de volwassenen die me opviel? Ik zag wel dat mijn vader een favoriete secretaresse had, ik zag dat mijn moeder sommige ooms wel heel erg verwendde, ik zag sommige ooms gluren naar de tantes, die vrijwel allemaal rondborstig en zacht van huid waren. Maar ik verbond daar geen gedachtes aan.

Langzaam maar zeker sloop er iets in mijn onschuld. De voortdurende waarschuwingen, de verboden, de angstige blikken, de verma-

ningen, de gesloten deuren, langzaam maar zeker sijpelde het bederf in de onwetendheid. Het was zoiets als er met melk gebeurt - eerst ruikt die niet meer vers maar is nog goed, dan ruikt hij zuur, dan schift hij, en daarna komt er schimmel op te staan. Met melk gebeurt dat in een paar dagen. Het verlies van onschuld gaat langzaam, sluipenderwijze, maar het resultaat is hetzelfde. En het gruwelijke is, dat het stelselmatig en bewust gebeurt in het katholicisme. Dat staat vijandig tegenover de seksualiteit, zo vijandig dat het tot allerlei aberraties leidt, zoals sinds enige tijd naar buiten is gekomen. Het misbruik dat er met name in internaten gemaakt is van jongetjes kan alleen maar toegeschreven worden aan de afwijzende houding ten opzichte van seks. Zelfs een gezonde aftrekpartij van een pater of broeder, uitgevoerd in zijn eentje en in de beslotenheid van zijn kloostercel, is door en door zondig. Seks hoort onderdrukt te worden en dan gaat het zoals bij een fietsband met zwakke plekken: als je de ene plek dichtplakt barst die wel op een andere plaats open. Lust in het andere geslacht is zondig en dient

bestreden te worden. Verlangen naar hetzelfde geslacht, of dat nu veroorzaakt wordt door de afwezigheid van het andere, of door werkelijke gelijkslachtige lusten, is totaal taboe. Seks bedrijf je alleen met de vrouw of man met wie je getrouwd bent, in het donker, zo kort mogelijk, en met het doel er nageslacht mee te kweken. Plezier in lichamelijke is zelfs in het huwelijk onbespreekbaar. Wie de lusten kan bedwingen staat op een hoger plan dan degenen die dat niet kunnen. Er moet heel wat natuurlijk in het kind bedorven worden, voor dát gevoel inpandig wordt. Dat gebeurde bij mij tussen mijn tiende en mijn achttiende zo ongeveer.

Toen ik een jaar of elf, twaalf was, vonden mijn ouders dat ik voorgelicht moest worden. Ik denk dat ik weinig bevattelijk was voor de natuur, want ik kan me niets herinneren over paringen in het dierenrijk die ik toch wel ge-

zien zou kunnen hebben in Belfeld, en ook had ik nooit iets opgevangen over ongesteldheid bij vrouwen. We hadden thuis wel een mannetjeshond die af en toe uitbrak, en ik zag ook geregeld paarden in een wei met een lange rode lul, maar dat registreerde ik alleen maar, zonder er iets achter te zoeken.

Mijn vader nam me apart op zijn kantoor. Hij legde me uit dat er iets zou veranderen in mijn lichaam. Hij tekende een baarmoeder voor me en eierstokken, en hoe daarin kindjes konden groeien uit eitjes. Hij vergeleek de baarmoeder met een kamertje. Die metafoor trok hij door: éénmaal per maand kwam er via de eierstokken een eitje in de kamer, en als dat geen kindje werd, dan moest de wand van de baarmoeder opnieuw behangen worden. Het oude behang werd dan afgestoten. Pas als je getrouwd was, konden er kindertjes groeien. Ik moest dus verwachten dat ik binnenkort eenmaal per maand zou bloeden. Ik vond de vergelijking toen wel mooi, en de tekening begrijpelijk. Nog vroeg ik me niet af hoe zo'n kindje begon te groeien, en mijn vader legde dat niet uit. Mijn moeder wees

me vervolgens een plekje in haar kast waar ze een speciaal pakketje voor me neerlegde: een roze gebloemd plastic hoesje waarin een gordeltje, een badstoffen doek en een menstruatiebroekje. Ik vond het hoesje mooi, en die badstoffen doeken had ik inderdaad wel geregeld aan de waslijn zien hangen, wetend dat mijn moeder die nodig had, zonder daar verder vragen bij te stellen. Ze hingen vaak te drogen tussen twee lakens, zodat de burens niet konden zien dat er iemand in de familie ongesteld was geweest, maar ook dat begreep ik pas later. Het duurde nog vier jaar voordat ik het pakketje in de kast van mijn moeder nodig had.

Op de middelbare school kreeg ik pas het volledige verhaal te horen, met dat van de geslachtsdaad erbij en met uitleg over de erectie die daarvoor nodig was. De nonnen hadden voor de voorlichting een speciale meneer ingehuurd, want ze zagen wel in dat ze dat vak zelf niet konden geven. Ze waren wel zo modern, begin jaren zestig, om in te zien dat zo'n voorlichting bij de gewenste scholing hoorde.

Voor mij was veel nieuw, maar sommige meisjes gaapten demonstratief dat ze het allemaal al wisten.

Mijn lichaam veranderde. Ik observeerde dat, maar verwarrender was dat ik andere regels kreeg. De rokken die mijn moeder zelf naaide, werden langer. Ik mocht niet meer in bomen klimmen. Ik mocht niet meer alleen 's avonds gaan fietsen. Ik mocht niet meer op de grond gaan zitten. Ik werd uit de slaapkamer met de kleine kinderen gehaald en kreeg een kamer met een zusje dat ook aan het veranderen was. Ik bemerkte dat er een andere houding ten opzichte van mij werd ingenomen, en ik wist me er geen raad mee. Als er vrienden van mijn broers op bezoek kwamen, mocht ik er niet bij gaan zitten. Er werden me dingen gevraagd die me daarvoor nooit gevraagd werden. Met wie zat je in de bus? Met wie ben je naar huis gefietst? Waren er jongens bij? Was je alleen met Henk? Ben je meteen uit school naar huis gekomen? Was er iemand bij toen de scheikundeleraar die proefjes aan je uitlegde? Er werd een verdedigingswal om me heen

aangelegd en ik had het in de gaten maar begreep het niet.

Wat merkte ik zelf van de seksualiteit die in mijn lichaam schoof? Ik vond de groei van mijn borsten wel mooi. Het ging langzaam, maar het beviel me wel. Ik was me er volledig van bewust dat ik ze aan niemand mocht laten zien. Als ik zeker was dat er niemand binnen kon komen, stopte ik sokkenbolletjes onder mijn hemd om te kijken hoe het zou staan als ze groter werden. Soms deed ik mijn bloesje en hemd uit en keek naar de prille bolling. Ik vond dat kijken naar mezelf wel prettig, het gaf een tinteling die ik daarvoor niet kende. Maar tegelijkertijd was ik angstig, want de deuren van de slaapkamers konden niet op slot, dus ik moest ook mijn eigen waakhond zijn.

Het besef kwam via de literatuur. Toen ik de jeugdliteratuur ontgroeid was, stapte ik al snel over naar het echte werk. Eerst las ik nog tamelijk onschuldige boeken uit de door nonnen gerunde schoolbibliotheek. Schrijvers als

Marie Koenen en Felix Timmermans stonden daar, waar zelfs een frigide en tegelijk kwaaddenkende negentigjarige non nog geen onvertogen woord in had kunnen ontdekken. Maar ik leerde er ook de grote negentiende-eeuwse schrijvers kennen met hun lichtvoetige en toch opwindende erotiek. Ik las over hoeren, verleiders en schuinsmarcheerders in *Sara Burgerhart* en in *La dame aux camélias*, en werd geprezen door mijn ouders en de nonnen omdat ik zo'n echte literatuur las, en geen dunne boekjes uitkoos voor de literatuurlijst. Ik voelde mijn buik kloppen toen ik in *Ik en mijn speelman* van Aart van der Leeuw las hoe een invalide man stiekem toekijkt als een vrouw haar borsten wast. Dat boek stond ook in de schoolbibliotheek, vermoedelijk had de bibliotheeknon dat nooit uitgelezen, anders was het vast gecensureerd.

Al gauw voldeed de schoolbibliotheek me niet meer, en ook de openbare bibliotheek, die eveneens onder rooms regime stond, kon me niet voldoende bieden. Ik legde met mijn broer een eigen bibliotheekje aan. Ik spaarde busgeld uit door met de fiets naar school te

gaan, en kocht daarvan de nieuwste boeken uit de Nederlandse literatuur, en dat waren boeken die een totaal nieuw perspectief openden. Ze gingen op een heel andere manier met seksualiteit om, een manier die daarvoor nog nooit bestaan had. Ik schafte *De metsiers* van Hugo Claus, *Het stenen bruidsbed* van Harry Mulisch en *Serpentina's petticoat* van Jan Wolkers aan, in de Roermondse boekhandel Willems, waar de katholieke boeken voorin de winkel stonden en de revolutionaire boeken van De Bezige Bij achterin. De leraar Frans verbood ons Sartre en Camus te lezen, maar hij dicteerde wel precies welke boeken we niet op de lijst mochten zetten, en die gingen we meteen bij Willems bestellen.

Ik kan niet anders zeggen dan dat ik opgewonden raakte van die boeken, niet alleen door de adembenemende nieuwe taal en de nieuwe thematiek, er kwamen ook puur fysieke reacties los. We hadden een klein clubje van meisjes dat in literatuur geïnteresseerd was, en we gaven de moderne boeken aan elkaar door. We mochten die boeken niet lezen van de nonnen, dus verstopten we ze altijd onder

de lessenaars, waar we ze lazen als de lessen saai uitvielen. Tijdens een handwerkles was een van de vriendinnen op een pittig stuk uit *De Metsiers* gestuit en begon dat voor te lezen, toen de non op ons afkwam. Twee meisjes hielden haar even tegen, door de kap zag ze niet precies wat er gebeurde en wij gooiden meteen het boek uit het raam zodat het niet in handen van de non zou vallen, want er zou zeker schorsing op gevolgd zijn.

Onder elkaar waren we vrolijk en openhartig over ons eigen lichaam. De meisjes die ongesteld waren hoefden niet mee te doen met gymnastiek, dus waren er altijd veel meisjes ongesteld. De gymnastiekleraar was een man, dus hij hield zich toch verre van controle. We lachten daar hartelijk om. Tot mijn zestiende lachte ik mee en speelde dubbelspel: ik had niet alleen geen 'rode vlag', ik had mijn eerste periode zelfs nog niet gehad. We waren trots als we voor het eerst een bh droegen, en probeerden er kleine stukjes van te laten zien. Een knoopje extra open, tot de nonnen er iets over zeiden.

Jongens waren taboe. We hadden schoolfeestjes zonder jongens. Het complex van de school was hermetisch afsluitbaar voor jongensvlees. Als de school uit ging, stonden er buiten de poort jongens van het naburige college te wachten, maar de nonnen gingen demonstratief bij de poort staan en de meisjes die betrappt werden met een jongen konden een brief aan de ouders verwachten.

Ik fietste zestien kilometer heen en zestien kilometer terug van Belfeld naar Roermond. Mijn broers fietsten sneller dan ik, dus moest ik een groot stuk alleen fietsen. Op de heenweg was dat niet zo'n punt: het bossige eerste gedeelte fietsten wij nog samen, en daarna kwamen er meisjes uit Reuver en Swalmen bij, die hetzelfde tempo hadden als ik. Maar op de terugweg fietste ik een heel stuk alleen door de bossen, als de meisjes uit Swalmen en Reuver al waren afgehaakt. Bij de Schelkensbeek, tussen Reuver en Belfeld, stond vaak een potloodventer. Eenzaam, net als ik, tussen de struiken, met die openhangende beige regenjas die blijkbaar over de hele wereld door pot-

loodventers gedragen wordt. Ik ben bijziend en mijn ogen zijn op lezen gericht, dus heb ik nooit goed gezien wat voor een piemel de man eigenlijk had. Misschien had hij er wel een vrolijke strik omheen gedaan, zoals een vriend later in Amsterdam voor me deed. Ik vertelde er mijn ouders nooit over, want dan zou ik niet meer mogen fietsen naar school.

We zwommen vaak in de Maas. Er kwam daar een oude heer uit Reuver die met de auto tot de Maas reed, en zich dan ging wassen in het Maaswater, in een grote onderbroek met zulke wijde pijpen dat mijn zusjes en ik ons lachen niet in konden houden als we zijn uitgezakte klok- en hamerspel zagen. We doken dan maar even weg in het water, want we hoorden dat niet te zien, en er zeker niet om te lachen.

Op een dag kwamen er nieuwe burens wonen een paar huizen verderop. Ze hadden jongens en meisjes van mijn leeftijd. Een van de jongens had al een vriendinnetje, terwijl hij pas een jaar of zestien was. Mijn oudste zusje en ik en mijn twee broers waren eens aan het

zwebben in de Maas toen de buurkinderen met een grote roeiboot langskwamen. Ze vroegen of we mee wilden. Dus hesen we ons in de boot. Er was limonade, een transistorradio, toastjes met kaas. We roeiden naar Kessel, naar de grindgaten. De buurjongen stapte uit met zijn meisje, liep een eindje verderop waar we hem niet meer konden zien. Wij dansten bij de radio. Toen het stel terugkwam, roeiden we terug. Van verre zagen we al dat mijn ouders aan de Maas stonden bij de plek waar we ingestapt waren. We kregen uitbranders en we werden uitgehoord. Hoe we in die boot gezeten hadden. Waarom we zo lang weg waren gebleven. Waarover we gepraat hadden. Waar we uitgestapt waren. Of we bij elkaar waren gebleven. Het waren dezelfde vragen die ze me tien jaar eerder al stelden, maar toen wist ik nog niet wat ze betekenden. Nu wist ik dat ik me moest schamen. Ik had in een badpak in een roeiboot gezeten, ik had me voorover gebukt zodat de helft van mijn borsten gezien kon worden, misschien had ik me wel laten strelen, misschien was ik ook wel de bosjes ingegaan zoals de buurjongen. Zelfs voor de

gedachte alleen dat het mogelijk zou zijn geweest kreeg ik straf. Twee dagen binnenblijven, geen contact meer met de nieuwe buurjongens.

Ik verloor mijn onschuld door de achterdocht. Ik werd me bewust van mijn maagdelijkheid, en die moest ik bewaken. Doordat er voortdurend op me gelet werd, ging ik zelf voor mezelf die beschermende houding innemen. Ik begon als vanzelfsprekend mannen en jongens te wantrouwen, en te vermijden dat ik ergens alleen met ze was. Mijn vader, de nonnen, de rector van de school, de pastoor, mijn moeder, ze hielden me allemaal voor dat ik iets te verdedigen had wat constant door de buitenwereld belaagd werd. Ze spraken nog net niet in oorlogsmetaforiek, maar de beeldspraak was wel ontleend aan de jacht. Mannen zitten achter je aan, mannen willen je veroveren, mannen willen je vangen, man-

nen willen je strikken, mannen schieten op alles. En ik moest de jacht ontkomen. Mannen werden me voorgesteld als wezens die zichzelf niet konden beheersen als je ze eenmaal enige vrijheid toegestaan had. Als de hitsigheid eenmaal ontbrand was, waren ze tot alles in staat. Een kleine tegemoetkoming, een kusje, en je was al verloren.

Wat waren eigenlijk de woorden die de opvoeders gebruikten? Wij hadden het zelf over piemels en palen, maar het woord kut gebruikten we niet. ‘Het gaatje’ was wel gewoon. Neuken leerde ik als woord uit boeken, maar in het Limburgs hadden we het over boemzen en soppen. Ik meen ook wel eens ‘sjietzen’ gehoord te hebben. Voor overspel waren leuke uitdrukkingen: hij fluit niet waar hij woont, hij pist buiten de pot. Verder weet ik het niet zo goed. We woonden buiten het dorp, ik hoorde niet over die dingen, ik was erg braaf en carnaval vierde ik niet. Toen ik ermee te maken kreeg, was ik al verhuisd uit Limburg. De opvoeders namen hun toevlucht tot omschrijvingen en wetenschappelijke woorden.

Vagina, penis, erectie, penetratie, coïtus, menstruatie. Het mooiste bezit van de vrouw, de mannelijkheid, opgewonden toestand, de liefde bedrijven, de vrouw heeft haar dagen.

Ik ben gaan begrijpen dat er in de taal van de kerk woorden waren die dubbele betekenissen hadden. Op vrijdag moesten de gelovigen zich ‘onthouden van vlees’. Vis eten op vrijdag dus, geen vlees bij de aardappelen. Maar ik ben er wel zeker van dat ook bedoeld werd: niet neuken, zich onthouden van ‘vleselijke gemeenschap’, zoals de pastoor het neuken noemde.

Mijn moeder vertelde me eens, toen ik al volwassen was, dat de dag voor haar huwelijk de pastoor langs kwam. Hij vertelde haar wat er stond te gebeuren en zei dat een katholieke vrouw maar onder drie omstandigheden haar man mocht weigeren: als hij dronken was, als zij ziek was. De derde omstandigheid ben ik vergeten, en mijn moeder is al jaren dood. Zij kreeg negen kinderen - mijn vader was nooit dronken, mijn moeder wuifde elke ziekte van haar weg en met die derde omstandigheid zal het dus ook wel in orde zijn geweest.

Ik reageerde op alle waarschuwingen met een zekere ongenaakbaarheid. Terwijl mijn lichaam steeds vrouwelijker werd en aantrekkelijker, wees ik elke jongen af die probeerde wat nader te komen. In het café waar we in de pauzes van school wel kwamen (als het ons gelukt was de spiedende ogen van de nonnen af te leiden), ontmoette ik vrienden van mijn broers. Ik was er trots op als ik daarna brieven kreeg van jongens die verliefd op me waren geworden, maar als die een afspraak probeerden te maken gaf ik niet thuis. Ik trok eerst aan en stootte dan af.

Tot ik naar Amsterdam kon gaan om er te studeren. Mijn ouders stelden mij onder de hoede van een oude tante, die elk bezoek bij mij op mijn studentenkamer controleerde. Ik woonde net niet bij haar in huis, maar ze kon wel bij mij naar binnen kijken als ze uit het raam leunde. Het duurde enige weken en een

ontgroening lang voordat ik me los van de roomse doem ging voelen. In die weken vond het voorval in het Vondelpark plaats. Maar ik merkte ook hoe makkelijk het eigenlijk was om met jongens om te gaan zonder ze meteen als jongens te zien.

Ik begon me te realiseren dat ik gebukt ging onder een rooms zondebesef nog voordat de zonde begaan was, en dat dat tot dan toe elk normaal contact met jongens in de weg gestaan had. Voor het eerst sinds de bewaarschool had ik weer gemengd onderwijs. Een natuurlijke verhouding met jongens kwam weer in zicht. Ik kon bij wijze van spreken weer onschuldig Bennie mijn billen laten zien.

Toch bleven mijn ouders op scherp staan. Toen mijn tante eens doorbriefde dat ik een heer op mijn kamer ontvangen had, waren mijn ouders zo gechoqueerd dat zij in hun auto stapten en naar Amsterdam reden om mij te redden. Ze dropen af toen ik vertelde dat de bezoekende heer een keurige boekhandelaar was die een pakket studieboeken afgeleverd had. Inderdaad was die er ook geweest, naast de flierefluiter die mijn tante wel degelijk ge-

zien had. Voortaan ontving ik vrienden als het zo laat was dat tante niet meer uit het raam hing.

Ik ontworstelde mij van mijn cocon als een vlinder. Ik verloor mijn geloof en mijn maagdelijkheid. Het ene verlies stond niet los van het andere. Het geloof viel het eerst, nadat het op de middelbare school tijdens de geschiedenislessen al behoorlijk onderuit was gehaald, niet door de leraar maar door de lessen van het verleden zelf. Toen ik in Amsterdam een demente bejaarde leerde kennen, wist ik zeker dat het onzin was om te denken dat er een geest en een lichaam was, en dat de geest zich bij de dood loskoppelde van het lichaam om al dan niet naar het hiernamaals te gaan.

Met mijn eerste vriendje vrijde ik wel, maar ik durfde nog een hele tijd niet tot het uiterste te gaan. De mythe van de maagdelijkheid is zo verstrengeld met het katholieke geloof dat die moeilijk te doorbreken valt. Een geloof dat al meer dan twintig eeuwen beweert dat maagdelijkheid de hoogste vorm van vrouwelijkheid is, en dat elk genotsgevoel bij seksualiteit veroordeelt en als zondig bestempelt, is

in enkele weken Amsterdam niet uit te bannen. Ik weet nog hoe gechoqueerd ik was toen een Amsterdamse medestudente me *out of the blue* toevertrouwde: 'Ik heb net toch zo lekker geneukt.' Mijn vriendinnen leenden van elkaar de pil, als ze die toevallig eens vergeten waren. Ik kreeg hetzelfde gevoel als op de middelbare school toen ik nog niet ongesteld was maar er wel over mee sprak. Nu lachte ik mee over de verhalen van *one night stands*, maar mijn wijsheden kwamen uit boeken.

Ik stapte pas van de vrijblijvende kus- en streelpartijen af toen mijn vriendje het uitmaakte. Ik besloot toen dat hij de eerste moest zijn met wie ik naar bed was gegaan, en daar kon hij inkomen. Mijn ouders kregen toen even gelijk: een kleine tegemoetkoming, een kusje en hij stond al stokstijf gereed om te vergeten dat hij onze verhouding net had uitgemaakt.

Seks in Limburg

Bennie van Clabbers had gèn zuskes. Allein dreej breurs en 'n moder die d'r oet zoog wie sevetig toen Bennie pas tieën jaor waas. Ze waas altied in 't zjwart gekleid, wie vuuel ajere vrouwe in mien dörp. Mien breurs en ich sjpulde dök mèt Bennie, want hae woeënde twieë deure verder. Op 'n gegaeve moment wól hae mich efkes hebbe. Hae wis neet wie maedjes d'r van ónger oetzoge. Hae wis waal det ze anders mósde zien, aevel hae had nag noeëts d'n baom van 'n maedje gezeen. Ich had al vuuel bäöm gezeen van jónges en maedjes. Ich had twieë ajere en twieë jóngere breurkes en veer jóngere zuskes. Saoterdessjmidde ging weej in de kuup, en det deje weej meis mèt twieë tegeliek. Ieërs ging ózze pap in de zinke badkuup, die in de keuke

woort gezatte. In zien witte lange óngerbóks en 'n triko hemp mèt moewe kwaam hae nao 'n keteer oet de keuke. Den höfde ós mam en 't deensmaedje de kuup op twieë sjteul, en daonao ginge de kinger in 't zelfde water woeë ózze pap al in had gezaete, en det óngerhank al get griezige van kleur waas. As ich klaor waas mósde ich helpe mèt 't wasse van de jóngere kinger. Ich wis dus wie jónges d'r neks oetzoge. Ouch mósde ich mien breurkes dök op de pot zette. As se net oet bèd kwame hadde ze dök 'n half sjtief piemelke, en ömdet den de pis beej 't pisse alle kankte opvloog, keulde ich det piemelke ieërs aaf aan de kaje rank van d'n emaille pispot. Ich had zelf oetgevónge det det zoeë wèrkde.

Aevel Bennie wis dus niks van maedjesbäöm. Ich huerde zien oeteinzetting aan en kós d'r inkómme det hae ech 'n probleem had. Nao de inleiding euver zien ónkunde vroeg hae mich gèt verlaege, of hae mesjien èns beej mich meugde kieke wie det 't d'r nów beej maedjes oetzuut. Ieërlík gezag vóng ich det 'n terechte vraog. Ich wis det mien elders mich al in de hël zoge brande as ich det good-

vóng, aevel ich kós good sijnappe wat Bennie wol. Hae wól gewoeën van alles weite en beej 'm thoes kreeg hae op 'n netuurlike wieze neet genóg mei, dus mósde hae d'r op 'n angere meneer aankómme. Beej Bennie thoes hadde ze gèn waordebook mèt plaetjes, zien vader waas sjtäöker op de gresbuzefebriek en beej eur thoes hadde ze gèn beuk. Beej mich thoes sjtóngge d'r beuk mèt zó 'n aafbeeldinge in 'ne gesjlaote bokekas, woeëvan ich waal wis woeë de sjleutel loog. Ich kós mich zienen dors nao kènnis hieël good veursjtèlle, dus vóng ich 't good. Hae booj mich aan det ich ouch nao zienen baom meugde kieke, aevel dao had ich gèn zin in. Wie weej det sjtóngge te besjpraeke ware weej op 'n aoepè plek in 'ne zankberg woeë weej altied sjpulde, en daonaevebeej waas 't óngevieër aetestied, dus kwaam 't d'r vandaag neet mieër van maar morge, op 'n plek woeë sjtruuk òmhaer sjtóngge. Op d'n aafgesjpraoken tied ging ich nao de aafgesjpraoke plek, ich ging op mien huukskes zitte mèt mienen baom nao Bennie toe, leet mien óngerbóks zakke, wat in daen tied mèt die losse witte ketoene fóddels mekkelik ging, en toen meugde

hae èns röstig kieke. Bennie bekeek zich det èns 'n minuut of get, zag toen det hae 't nów waal wis, zag danke en vertrok. Weej hebbe 't d'r daonao noeëts mieër euver gehad. Wie aad ich toen waas? 'n Jaor of tieën, net as Bennie? Det kèn ich mich neet mieër zoeë gans good herinnere, waal det ich d'r noeëts sjpiet of 'n óngemekkelik geveul euver heb gehad, wie good ich ouch begreep det mien elders d'r geweldige ömsjteng van hadde gemaak as ze ós gesjnaajd hadde. Ich zoog 't as 'n vorm van aansjouwelijk óngerwies, en ich waas neet te beroerd öm det aan mien buurjungske te gaeve.

Tieën jaor later. Ich bel aan beej 'ne vrind, vlak beej 't Vondelpark in Amsterdam. Ich verwach det hae thoes is aevel d'r wuurt neet aope gedaon, dus duuj ich nag èns op de bel. D'r kump 'ne mins naeve mich sjtaon dae ouch op de bel duujt. 'Moet u ook bij Frans zijn?'

vraag ich 'm. 'Ja, ik heb met hem afgesproken, hij moet er toch zo zijn.' Hae kiek op zien horloge. 'Zullen we even in het park op hem wachten?' In 't Vondelpark gaon weej op 'n bank zitte. Hae begint in zien kruuts te kratse. Den vertélt hae mich det hae 'n probleem haet. Of ich 'm wil helpe. Hae haet 'n ziekte woeëdoor hae zich geregeld mót aaftrèkke. 't Haet get mèt witte bloodcelleproductie te make die te hoeëg of te lieëg is. D'n dokter haet 'm veurgesjreve det hae geregeld mót loze. Aevel det kós 'm wie langer wie mieër meujte, hae krieg det mèt zichzelf neet vaerdig. Of ich wil of neet, hae bringk mien rechterhank nao zien kruuts, mak zien gölp aop, vouwt mien hank òm ziene paol en begint mèt mien hank in zien hank aaftrèkbewaeginge te make. Ich bön bluue, van miene sjtèl aaf, weit mich gènne raod, aan de bank genaegeld, engstig, ich begin te bääke maar pas as hae klaor is weit ich mich los te make en ren nao miene fiets dae nag vur 't hoes van Frans sjteit. De man kump achter mich aan. Ich bön d'r aevel sjnelier en ich keits zoeë hel wie ich kèn wèg, hel, nag helder, orelank, wies ich d'r zeker van

bön det hae mich neet achternao haet kènne kómme en dus neet kèn weite woeë ich woen. Ich was mien heng mèt heit water wies ze roeëd zien en 't vel gesjoeërd is.

Wat is d'r in daen tössentied gebeurd? Waoröm verdeidigde ich mich neet? Woeë is det aope maedje van tieën gebleve? Netuurlik, 't waas 'ne fieze gore vent dae drek in det Limburgse maedje 'n mekkelik sjlachoffer zoog, en Bennie mènde 't good, aevel ich weit zeker det mien tieënjäörige ich Bennie op de gój plaats had gesjup as hae mich had aangeraak. Woeëdoor kós ich mich neet verwaere?

In die tieën jaor woort mich get ingepómp woeëdoor ich in de rol van sjlachoffer terech kós kómme. Ich wis wie ich tieën waas neet wat 't woord seksualiteit beteikende, ich wis neet wie seksualiteit vulde en wat me d'r mèt bedoelde, aevel nag vur det de geveules dao euver beej mich opkwame, woort mich al 'n

geveul van schaamte aangepraot. As ich mich nag good kèn herinnere besjtóng det woord nag neet èns in 't Limburgs, wies det 't in de jaore sestig oet 't 'Hollands' woort euvergenaome, wie de sjtraevelerie euver vreje seks ouch in Limburg losbarsde.

Wat had ich zelf gelieërd euver seksualiteit in mien kingerjaore, behalve det jóngeskónte d'r anders oetzeen wie maedjeskónte? In idder geval euver seksualiteit woort neet gerep, in wat vur vorm den ouch. Zelfs d'r euver praote waas verbaoje. Weej woorte d'r vur gewaarsjuwd, nag vur det weej d'r ouch maar 'n flauw idee van hadde wat det 't waas. Ich herinner mich det mien elders 'ne kieër naeve kwame en zoge det ich mich aan 't vechte waas mèt 'ne jóng. Ich loog op det moment ónger. Zeej zatte d'n auto aan de kank en kwame op ós aaf. 't Waas 'nen afgang det zeej d'r zich mèt ginge bemeuje, want det beteikende det zeej

mènde det ich dae jóng neet aan kós, terwiel ich juus vanoet die positie 'm rech in det gezich wól kratse. Ich merkde aevel aan eur houding det d'r get anders aan de hank waas den emes helpe dae op verlere sjteit, en ich kós det neet thoes bringe. Ze sjtèlde laternaò thoes get rare vraoge euver det gevech, euver wie lang det 't gedeurd had, en of ich drek óngerop waas kómme te ligge. Ich kwaelde mich d'r euver waaróm det ze d'r euver bleve nãöle. Later sjanpde ich det ze kwame controlere of dae jóng neet mèt verkieërde bedoelinge baovenop mich zoot.

Van vijf van mijn jóngere breurkes en zuskes kèn ich mich de gebaorte nag herinnere. Tenminste: ich herinner mich det weej baove oet de sjlaopkamer van ós elders mósde blieve, det d'r aaf en aan gesjlep woort mèt kaetels heit water, det d'r òm de haverklap aangebeld woort, det d'n dokter en de wiekverpleegster d'r ware. 'nen Hieëlen tied later meugde weej kómme kieke, en den loog dao 'n niksèggend kópke in de weeg, det weej òm op te vraete mósde vinge, en det waas den ouch alles. Ne-

tuurlik goof ós mam 't kink de bors, aevel altied zoeë det weej d'n tepel neet te zeen kregen. Ich kèn mich neet herinnere det weej wiste det ós mam aangetèld waas. D'n dieken boek veel ós neet op, en ouch van angere moders wiste weej det neet. Alle moders ware 'n bietje diek, de ein get mieër wie de anger, en ze hadde allemaol wie kleier aan mèt 'ne sjolk d'r euverhaer. Weej kregen waal te huuere det weej wir 'n breurke of zuske d'r beej kregen, aevel det kregen weej te huuere wie 'n waerberich: d'r kump raegen, wanneër is nag neet bekènd.

Op 'n gegaeve moment begós ich mich zörg te make euver de vraog wie de kinger gebaore woorte. Ich wis det ze in d'n boek van de moder greujde, aevel ich had gèn idee wie ze d'r oet kwame. Ich prakkezeerde mich d'r suf euver, aevel ich kós gèn angere oplossing bedinke den via d'n boeknagel. Det mósde waal 'n soort sjroef zien die aopegedreid kós waere. Toen ich 't aan de deensmaag vroeg of det klopede, lachde det mich hertelik oet. Of ich neet wis det ich behalve 'n plasgaetje en 'n poepgaetje ouch nag 'n anger gaetje had. Nae,

det wis ich neet, en ich vóng det toen ouch neet drek 'n gój verklaoring. 't Deurde daonao nag 'nen hieëlen tied vur det ich d'r get mieër euver te weite kwaam en 'n gebaorte door det gaetje dao kós ich mich niks beej veursjtèlle. Det d'r ouch get gedaon mósde waere òm det kink in daen boek te kriege, dao sjtóng ich gaaroet neet beej sjtil.

De jónges en de maedjes woorte gesjeie. Weej meugde neet beejein op de kamer sjlaope, neet beejein in bèd kroepe, neet same nao de WC gaon, zich noeëts óngerein neks zien. Op de zoeëgenaamde bewaarsjoeël, woeë se nao toegings as se dreej jaor waas, meugde jónges en maedjes nag doorein zitte. As se zes jaor waas gings se nao de maedjessjoeël of jóngessjoeël. Gemingde lieëgere sjoeële ware d'r neet.

't Waas neet zoeë des se gewaarsjuwd woors vur bepaolde gevaore, 'n sjei-ing woort d'r gewoeën ingepómp. Zelfs in de kerk hads se jóngesbanke en maedjesbanke. De groeëte minse meugde waal doorein zitte. De kós 'ne wats òm dien oeëre kriege as se dich dao neet aan heels. Aevel 't gebeurde gewoeën neet. Gènne

jóng dae zich op de maedjessjulpplaats leet zeen, gèn maedje det zich in de kop haalde òm sjtiékem in de jóngesbanke in de kèrk te gaon zitte. Weej perbeerde thoes waal ónger die sjlaopkamersjei-ing oet te kómme. De ajere breurkes en zuskes krope beej ein òmdet weej vuls te vruug nao bèd gesjteurd woorte, nag lang gènne sjaop hadde en ós óngerein verhaole vertélde. Op 'n gegaeve moment reep ózze pap den: ‘Jónges beej de jónges, maedjes beej de maedjes. Mót ich nao baove kómme?’ Den maakde weej rap det weej in ós eige bèd kwame en wiste den det 't den ouch aafgeloupe mósde zien. As weej daonao nag gesjnaajd woorte in 'n bèd van 't anger gesjlach kós se op zjwens raekene. Wie beej has alle vaders kreegs se d'r eine geklaats as se neet loestersde.

Vur 't ieërs begóste vrouwe bókse te drage. Mien femielie oet Tegele leep mieër veur in de moeëde wie die van ós in Belvend. Mien nichjes lepen al in de korte boks wie weej nag neet wiste det die besjtónge. Op 'n gegaeven ougenblik ware de Tegelse nichjes oet eur korte bóks gegreujd en kreges weej die in Belvend as

twieëdehanks kleier. Weej vónge die prachtig en erg hendig in d'n haof, beej 't klumme in de buim en beej 't sjepeule op de zankberg. Wies opa ós kwaam bezeuke. Dae sjpeejde nao ós, weej mósde de bóks oetdoon en hae verbrandde die. Op de middelbare sjoeël meugde weej in de winkter lange bókse drage, as weej d'r maar 'ne rok euverhaer droge. Vur gimmesjtiék krege weej toen die hendige broekrokke wies op de kneen. Op de lieëgere sjoeël hadde weej gènne gimmesjtiék.

As weej op de zankberg sjpulde, meugde weej dao in de sjtruuk neet plasse. Jónge waal, aevel maedjes neet. Weej deje det toch, ömdet weej 't vuls te wied vónge öm thoes nao de WC te gaon. Aaf en toe zoog ós mam det, ömdet 'n punt van de rok in de óngerbóks waas blieve sjtaeke. Den woort ze giftig.

Mien kleine zuske had eczeem. D'n dokter had gezag det 't zoeë vuuel meugelik neks mósde loupe as de zón sjeen, den ging 't euver. As d'r gèn bezoek waas leet ós mam 'm waal in 'n óngerbukske loupe, aevel as d'r emes ach-

teröm kwaan, mósde 't zien klèdje wir aandoon.

Weej deje waal fieze sjpelkes. Sjpringe op de kapokmatrasse die op good vaerende iezere sjpirale loge waas versjrikkelik leuk, en mien jóngere zuske had óndek det 't extra leuk waas as se dien óngerbóks leets zakke op 't moment des se ömhoeëg sjpróngs, en optroks beej 't dale. Det waas vural good te doon vur maedjes die mèt eur ellebäög de rok vasklemde en mèt eur heng de bóks lete zakke en ophaole. Vur de jónges waas det get lestiger, ömdet ieërs de knuip van de bóks los gemaak mósde waere vur det ze same mèt de óngerbóks nao ónger kóste. De maedjes kóste 't mèt eur rök ouch nag zoeë regele det ze neet gans neks ware. Efeng: fieze lol, vural as d'r nag naeve en nichjes beej ware. Weej begrepe det weej fies deje, en ein van ós kreeg den ouch de trapbeurt: dae mósde beej de trap gaon sjtaon en rope as d'r ein van de groeëte minse nao baove kwaan.

Nag mieër fieze sjpelkes? Ich kèn d'r mich gèn herinnere. Waal sjtaon mich get sjuunse möp vur de geis. Get mèt 'ne mins dae 'n tas kóffie krieg, 'n vrouw vruueg 'm of hae sókker wilt woeëop zeej oet euren beha 'n sókkerkluntje haolt, den vruueg zeej of hae ouch mèlk wilt, en hae rap det aanbod aafsjeit. Mósde weej lang euver naodinke vurdet weej begrepe wat de kloes eigenlijk waas.

Ware d'r sjtiékem geveules tösse de groeëte minse die mich opvele? Ich zoog waal det ózze pap zien secretaresse erg aardig vóng, ich zoog det ós mam sommige oeëmes waal erg verwènde, ich zoog sommige oeëmes sjpienze nao de tantes, die has allemaol vuuel hui vur de deur hadde en nag 'n huudje wie 'n peers hadde. Aevel ich dóch dao verder neet euver nao.

Lanksaam maar zeker kroop d'r get in mien ónsjöld. Aan ein sjtök waarsjuwe, alles wat neet meug, de engstige blikke, de praeke, de gesjlaote deure, lanksaam maar zeker verloor ich mien ónsjöld. Net wie det mèt mèlk gebeurt - ieërs ruuk die neet mieër vers aevel is nag good, den ruuk ze zoeër, den geit ze sjifte en daonao geit ze besjummele. Beej mèlk deurt det maar inkele daag. 't Verlere van dien ónsjöld geit lanksaam, sjतिकem, aevel 't resultaat is 'tzelfde. En 't sjmaerige is det det neet zoeë maar gebeurt in de katholieke kèrk. Die sjiteit viandig taegeneuver seksualiteit, zoeë viandig det det waal toet mistoesjtande mót leie, zoeë as de lètsten tied nao boete is gekómme. 't Misbroek det d'r mèt name in de kossjoeële gemaak is van jungskes kèn allein maar toegesjreve waere aan de aafwiezende houding as 't euver seks geit. Zelfs as 'ne pater of broeder zichzelf aaftrèk in zien kloeëstercel en nemes det zuut, zien det nag zung. Seks huuert óngerdrök te waere en den geit det net wie beej 'ne fietsenbank plekke: as se 't eine gaetje toepleks bars d'n bank waal op 'n angere plaats aop. 't Angere gesjlach begere is

zung en det mó't taegegegaon waere. Verlange nao 't zelfde gesjlach, of det nów kump det d'r gèn anger gesjlach is, of det d'r sjpraoke is van gelieksaortige verlanges, is gans oetgesjlaote. De haes allein maar seks mè't de man of de vrouw woeë se mei getrouwd bös, in 't duuster, zoeë sjnel meugelik mè't de bedoeling det d'r kiendjes van kómme. D'r lol aan belaeve is zelfs as se getrouwd bös ónbesjpraekbaar. Wae zien drifte in bedwang kèn haje sjteit hoeëger aangesjreve as emes dae det neet kèn. D'r mó't toch hieël get kinks-eige bedorve waere, wilt det geveul gaon euverheerse. Det euverkwaam mich zoeë óngevieër tösse mien tieënde en achteënde laevesjaor.

Wie ich 'n jaor of èlf, twelf waar, vónge mien elders det ich veurlighting mó'sde hebbe. Ich dink det ich neet zoeë vuuel op had mè't de netuur, want ich kèn mich niks herinnere van bieëste die aan 't pare ware en die ich in Bel-

vend toch waal gezeen mót hebbe, en ich had ouch noeëts niks gehuuerd euver vrouwe die óngesjtèld ware. Weej hadde thoes waal 'ne menkeshónk dae d'r aaf en toe d'r tössen oet ging, en ich zoog ouch geregeld paerd in de wei mèt 'ne lange roeëje lö, aevel dao keek ich allein maar nao, zónger d'r mich get beej te dinke.

Ózze pap wól mich efkes hebbe op zien kentoeër. Hae vertèlde mich det d'r get zól verangere in mien lief. Hae teikende mich 'n baarmoeder en eiersjtokke, en wie dao kiendjes kóste greuje oet eikes. Hae vergeleek de baarmoeder mèt 'n kaemerke. Euver die euvreinkóms ging hae nag wieër: eine kieër in de maond zorge de eiersjtokke det d'r 'n eike kump in de kamer, en as det gèn kiendje wuuert, den mósde de moere van de baarmoeder opnie behange waere. 't Aje behang leet den los. Pas as se getrouwd waas, kóste d'r kiendjes greuje. Ich kós d'r dus op tèle det ich ein van dees daag èns in de maond zól gaon bloje. Ich vóng die vergelieking toen waal sjoeën, en de tekening begriepelik. Ich vroeg mich toen nag neet aaf wie zó 'n kiendje begós

te greuje, en ózze pap lag mich det ouch neet oet. Ós mam wees mich daonao 'n plekske aan in eure kleierkas woeë ze 'n sjpecial pekske vur mich neerlag: 'n plastic hoesje mèt raoze blumkes woeë-in 'n gordeltje, 'nen badsjtóffen dook en 'n menstruatiebükske zote. Ich vóng det hoesje erg net, en die badsjtóffe deuk had ich waal geregeld aan de wasdraod zeen hange, aevel ich bleef dao verder neet beej sjtil sjtaon, ömdet ich wis det ós mam die nuuedig had. Ze hónge dök te druuege tösse twee lakes, zoeëdet ós bure neet kóste zeen det d'r emes in ós femielie óngesjteld waas gewaes, aevel ouch det had ich pas later in de gate. 't Deurde nag veer jaor ieër ich det pekske in ós mam ziene kleierkas nuuedig had.

Op de middelbare sjoeël kreeg ich pas 't ganse verhaol te huuere, mèt det van 't doon d'r beej en mèt de oetlek euver de erectie die daoveur nuuedig waas. De nónne hadde vur de veurlichting 'n apart emes ingeheur, want zeej sjanpde waal det ze det vak zelf neet kóste gaeve. Ze ware begin jaore sestig waal zoeë

niejerwèts òm in te zeen det zó 'n veurlighting beej de opleiding huerde. Vur mich waas vuuel nie, aevel sommige maedjes gaapde huerbaar òm aan te gaeve det ze det allemaol al lang wiste.

Mien lief verangerde. Ich bekeek mich det waal, aevel ich kreeg angere regels en die kós ich neet zoeë good plaatse. De rök die ós mam zelf neide, woorte langer. Ich meugde neet mieër in buim klumme. Ich meugde saoves neet mieër allein gaon fietse. Ich meugde neet mieër op de grónk gaon zitte. Ich woort oet de sjlaopkamer van de jóngere kinger gehaold en kreeg 'n kamer same mèt mien zuske det ouch aan 't verangere waas. Ich merkte det ze anders mèt mich òm ginge en dao wis ich mich gènne gójje raod mei. As d'r kammeräöj van mien breurs beej ós thoes kwame, meugde ich d'r neet beej gaon zitte. D'r woorte mich dinger gevraag die mich anders noeëts gevraag woorte. Mèt wae zoots se in de bus? Mèt wae bös se nao hoes gefiets? Ware d'r jónges beej? Waas se allein mèt Henk? Bös se drek oet sjoeëel nao hoes gekómme? Waas d'r emes

beej dich wie de sjeikundelieëraar dich die prove deej oetlegge? D'r woort 'n moeër òm mich haer gebouwd en ich had det waal in de gate aevel ich sjanpde d'r niks van.

Wat merkde ich zelf van de seksualiteit die zich geleidelik in mien lief binneduujde? Ich vóng de greuj van mien borste waal sjoeën. 't Ging lanksaam, aevel det beveel mich waal. Ich wis hieël zeker det ich ze aan nemes meugde laote zeen. As ich d'r zeker van waas det nemes binne kós kómme, deej ich opgerolde zök ónger mien hemp òm te kieke wie det zól sjtaon as se gróttter woorte. Aaf en toe deej ich mien bluske en hemp oet en keek nao mien beginnende bölkes. Ich vóng det nao mich zelf kieke waal plezierig, 't goof 'n kietelig geveul, det ich daoveur neet kènde. Mèttegang had ich floep, want de deure van de sjaopkamer kóste neet op sjlaot, ich mósde dus mienen eige waakhónk zien.

Door de literatuur kreeg ich pas erg in 't ein en anger. Wie ich te groeët waas gewaore vur de kingerbeuk, begös ich rap mèt 't echte

werk. Ieërs loos ich nag tamelik ónsjöldige beuk oet de sjoelbibliotheek van de nonne. Sjriever s wie Marie Koenen en Felix Timmermans sjtóng e dao, woeë zelfs 'n preutse en tegeliekertied kwaoddinkende non van negetig jaor nag neet ein verkieërd waord had kenne vinge. Ich lieërde d'r aevel ouch de groeëte negetieënde-ieëwse sjriever s kenne mè eure zjweverige en toch kietelende besjrievinge van geveules. Ich loos euver hoere, sjansers en sjuunsmarcheerders in *Sara Burgerhart* en in *La dame aux camélias*, en woort gepreze door mien elders en de nonnen ömdet ich zó 'nen echte literatuur loos, en gèn dunne bukskes oetzóch vur de literatuurlies. Ich vulde mienen boek kloppe wie ich in *Ik en mijn speelman* van Aart van der Leeuw loos wie 'nen inveliède mins sjतिकem keek as 'n vrouw eur toete deej wasse. Det boek sjtóng ouch in de sjoelbibliotheek, waarsjienlik had de bibliotheeknon det noeëts oetgelaeze, anders waas det vas en zeker gecensureerd.

Al rap had ich neet mieër genóg aan de sjoelbibliotheek, en ouch d'n openbare bibliotheek, woeë de roeëmse 't ouch vur 't zègge

hadde, had mich te wieë'nig te beje. Ich begós samen mèt mien broor 'nen eigen bibliotheek. Ich sjpaarde 't busgeld oet door mèt de fiets nao sjoeël te gaon, en koch daovan de nejste beuk oet de Nederlandse literatuur, en die beuk äöpende vur mich 'nen totaal angere waereld. Die ginge op 'n gans angere meneer öm mèt de seksualiteit, 'n meneer die daoveur nag noeëts besjtaon had. Ich koch mich *De metsiers* van Hugo Claus, *Het stenen bruidsbed* van Harry Mulisch en *Serpentina's petticoat* van Jan Wolkers beej dae Remundsen boekhandel Willems, woeë de katholieke beuk veur in de winkel sjtóngen en de revolutionaire beuk van De Bezige Bij achter in de zaak. Van de lieëraar Frans meugde weej de beuk van Sartre en Camus neet laeze, hae goof aevel waal genouw aan wëlke beuk weej neet op de lies meugde zette, en die ginge weej den drek beej Willems besjtëlle.

Ich kèn niks anders zègge den det ich rietsig woort van die beuk, neet allein door de nie taal die mich has d'n aom aafsneej en de nie óngerwerpe, d'r kwame ouch richtig lichamelike reacties los. Weej ware 'n klein groepke

maedjes det interesse had in literatuur, en weej gove de niejerwètse beuk aan ein door. Van de nonne meugde weej die beuk neet laeze, dus verborge weej ze alzelaeve ónger de lessenaer, woeë weej ze loze as ós de lesse begóste te vervaale. Tiedes de handwerkles kwaam ein van mien vriendinne oet beej 'n pittig sjtök oet *De Metsiers* en begós det veur te laeze, wie de non op ós aafkwaam. Twieë maedjes hele eur efkes taege, weej sjmete drek 't book oet de raam zoeëdet 't neet in heng veel van die non, want anders woorte weej zeker gesjors. Door eur kap had ze neet genouw gezeen wat d'r gebeurde.

Óngerein ware weej lollig en niks sjtiékem euver ós lief. De maedjes die óngesjtèld ware heufde neet mei te doon mèt de gimmesjtiek, dus ware d'r altied vuuel maedjes óngesjtèld. De gimmesjtiekliëraar leet 't waal oet ziene kop òm det te controlere. Weej lachde dao hertelik òm. Wies mien zestieënde lachde ich mei en sjpulde döbbelsjpel: ich had nag neet

èns mien ieërste 'roeëje vlak' gehad. Weej ware gruuets als weej vur d'n ieërste kieër 'nen bh droge, en perbeerde d'r 'n klein sjtökske van te laote zeen. 'n Knöpke extra aop, wies de nonne d'r get euver zagte.

Jónges meugde d'r neet beej zien. Weej hadde sjoeëlfieëste zónger jónges. De sjoeël waas vur jóngesvleis gans aaf te sjloete. As de sjoeël oetging, sjtónge d'r jónges van het college oet de buurt boete te wachte, aevel de nonne ginge demonstratief beej de paort sjtaon en de maedjes die gesjnaajd woorte mèt 'ne jóng kóste thoes 'nen breek verwachte.

Ich fietsde zestieën kilomaeter op en aaf van Belvend nao Remund. Mien breurs fietsde sjneller den ich, dus mósde ich 'n groeët sjtök allein fietse. Op d'n haerwaeg maakde det niks oet: 't ieërste gedeilte leep door de bös en fietsde weej nag same, en daonao kwame d'r maedjes oet de Ruiver en Zjwame d'r beej die aeve lanksaam ware wie ich. Aevel op d'n truukwaeg fietsde ich 'n gans eind allein door de bös, as de maedjes oet Zjwame en de Ruiver

ware aafgehäök. Beej de Sjelkesbaek, tösse de Ruiver en Belvend, sjtóng dök 'ne potloeedventer. Einzaam, net wie ich, tösse de sjtruuk, mèt daen aopenhangende beige raegenjas dae blikbaar euver de ganse waereld door neksfieters gedrage wuurt. Ich bön beejeend en mien ouge zien op laeze gerich, dus heb ich noeëts neet good kènne zeen wat vur 'ne piemel dae kaerel eigenlijk had. Mesjien had e d'r waal 'n lollige sjtrik òmhaer gedaon, wie 'ne vrind det later in Amsterdam vur mich deej. Ich heb dao mien elders noeëts niks euver gezag, want anders meugde ich neet mieër nao sjoeël fietse.

Weej zjwómme dök in de Maas. D'r kwaam dao 'nen ajere man oet de Ruiver dae mèt ziene wage wies aan de Maas reej, en zich den ging wasse in 't Maaswater, in 'n groeëte óngerbóks mèt zó 'n wieje piepe det mien zuske en ich ózze lach neet kóste inhaje as weej zien oetgezak grei zoge. Weej doke den maar efkes wèg 't water in, want weej huerde det neet te zeen, laot sjtaon d'r òm te lache.

Op 'ne zekeren daag kwame d'r 'n paar huzer verder nie bure woeëne. Ze hadde jónges en maedjes van miene laeftied. Ein van de jónges had al 'n vriendin, terwiel hae pas 'n jaor of zestieën waas. Mien aadste zuske en ich en mien twieë breurs ware èns aan 't zjwumme in de Maas wie de buurkinger mèt 'ne groeete roejboeët naevekwame. Ze vroke of weej mei wólle. Dus heze weej ós in d'n boeët. D'r waas limonade, 'ne transistorradio, toasjes mèt kieës. Weej roejde nao Kessel toe, nao de grindgater. D'n buurjónge sjtapde mèt zien maedje oet, leep 'n eindje verderop wies weej òm neet mieër kóste zeen. Weej dansde beej de radio. Toen 't sjtèl truukkwaam, roejde weej truuk. Van wied aaf zoog ich det mien elders beej de plaats sjtónge woeë weej ware ingesjtap. Weej kreges ze flink euver ós klungels en weej woorte oetgehuerd. Wie weej in daen boeët gezaete hadde. Waoröm weej zoeë lang ware wèggebleve. 't Ware dezelfde vraoge die ze mich tieën jaor geleje ouch hadde gesjtèld, aewel toen wis ich nag neet wat ze d'r mèt bedoelde. Nów wis ich det ich mich mósde sjame. Ich had in 'n badpak in 'nen boeët

gezaete, ich had mich veureuver gebuuk zoeë det meugelik de hêlf van mien toete te zeen ware gewaes, mesjien had ich mich waal laote aje, mesjien waas ich ouch waal de sjtruuk in gegaon wie daen buurjóng. Zelfs vur de gedachte det 't meugelik had kènne zien kreeg ich sjtraof. Twieë daag binne blieve en wied beej de buurjónges oet de buurt blieve.

Ich verloor mien ónsjöld door die achterdóch. Ich woort mich bewus det ich nag maag waas en det ich det zoeë mósde behaje. Doordet d'r aan ein sjtök door op mich gelet woort, ging ich mich 'n besjermende houding aannimme. Ich begós as vanzelsjpraekend kaerels en jónges te wantroewe, en te vermieje det ich örges allein mèt eur waas. Ózze pap, de nonne, de rector van de sjoeël, de pesjtoeër, ós mam, ze hele mich allemaol veur det ich get te vertheidige had det aan ein sjtök door belaag woort door de boetewaereld. Ze verge-

leke 't nag net neet mèt 'nen oorlog, aevel det beeld deej mich sjterk dinke aan de jach. Kaerels zitte achter dich aan, kaerels wille dich hebbe, kaerels wille dich vange, kaerels wille dich sjtrikke, kaerels sjete op alles. Ich mósde ónsjnappe aan dit gevaor. Kaerels woorte mich veurgehaje as waezes die zichzelf neet kóste inhaje as se ze eimaol get ruimte hads gegaeve. As ze eimaol hitsig ware, ware ze vur alles vaeg. 'n Bietje toelaote, 'n muulke, en de waas al verlaore.

Wat vur wäörd gebroekde de opvoeders eigelik? Weej hadde 't zelf euver piemels en päöl, aevel 't woord 'kut' gebroekde weej neet. 't Gaetje' waas waal gewoeën. Neuke lieërde ich as woord oet de beuk, aevel in 't plat hadde weej 't euver boemze en soppe. Ich mein mich ouch waal èns 'sjietze' gehuurd te hebbe. Vur vraemp gaon ware leuke oetdröckinge: hae flöt ouch neet woeë hae wónt, hae pis boete 't pötje. Verder weit ich det neet mieër zoeë good. Weej woeënde boete 't dörp, ich kreeg van die dinger neet vuuel mei, ich waas erg braaf en vastelaovend vierde ich neet. Wie ich

d'r mei te make kreeg, waas ich al verhoes oet Limburg. De opvoeders gebroekde ömsjrievinge en weitesjappelike wäörd. Vagina, penis, erectie, penetratie, coïtus, menstruatie. 't Sjoëenste wat 'n vrouw haet, de mannelikheid, 'nen opgewónden toesjtand, de leefde bedrieve, de vrouw haet eur daag.

Ich bön gaon sjnappe det d'r in de taal van de kèrk wäörd ware die 'n döbbele beteikenis hadde. Op vriedig mósde de geluivige zich 'onthouden van vlees'. Op vriedig dus vès aete en gèn vleis beej de petatte. Aevel ich bön d'r ouch hieël zeker van det d'r ouch bedoeld woort: neet boemze, dus gèn 'vleselijke gemeenschap', wie pesjtoeër det neumde.

Ós mam vertèlde mich èns, wie ich al groeët waar, det d'n daag vur euren trouw de pesjtoeër naeve kwaam. Hae vertèlde eur wat eur sjtóng te wachte en zag det d'r vur 'n katholieke vrouw maar dreej raejene ware öm eure mins te weigere: as hae 'n sjtök in de laaj had, as zeej krank waas. De derde raje bön ich vergaete, en ós mam is al jaore doeëd. Zeej kreeg nege kinger - ózze pap waas noeëts zat, ós mam goeëjde krank zien wied van zich aaf

en mèt die derde raeje zal 't ouch waal geklop hebbe.

Ich ging op alle waarsjuwinge in mèt 't idee van nemes kump mich te nao. Terwiel mien lief wie langer wie mieër vrouweliker woort en sjoeëner, wees ich iddere jóng aaf dae perbeerde mèt mich te sjanse. In de kefee woeë weej tiedens de pauzes tösse de lesse door waal kwame (as 't ós tenminste gelök waas òm aan de sjienzende ouge van de nonne te ónkómme), kwaam ich de vrinde van mien breurs taege. Ich waas d'r gruuets op as ich daonao breve kreeg van jónges die verleeft op mich ware gewaore, as se aevel mèt mich wólle aafspraeke goof ich neet thoos. Ich haolde ze ieërs aan en sjtoeëtde ze den aaf.

Wies det ich nao Amsterdam kós gaon òm d'r te gaon sjtudere. Mien elders regelde det 'n aje tante mich dao get in de gate heel, en id-

der bezoek op mien sjtudentekamer controleerde. Ich woeënde neet beej eur in hoes, ze kós aevel waal beej mich nao binne kieke as ze oet eur raam hóng. 't Deurde inkele waeke en 'n óntgroening lank ieër det ich mich los ging veule van det roeëmse juk. In die waeke gebeurde mich det in 't Vondelpark. Aevel ich merkde ouch wie mekkelik 't eigelik waas òm mèt jónges òm te gaon zónger ze drek as jónges te zeen.

Ich begós in te zeen det ich gebuuk ging ónger 'n roeëms zondebesef nag vurdet de zung ware begaon, en det det wies nów toe idder normaal òmgaon mèt jónges in de waeg had gesjtaon. Vur 't ieërs sins de bewaarsjoeël kreeg ich wir óngerwies mèt maedjes en jónges doorein. 'n Normale, gewoeëne verhouding mèt jónges kwaam wir in zich. Ich kós beej wieze van sjpraeke in alle ónsjöld wir Bennie mienen baom laote zeen.

Toch bleve mien elders op sjerp sjtaon. Wie mien tante èns doorbreefde det d'r 'nen hieër op mien kamer waas gewaes, ware mien elders zoeë oet euren doon det ze in de wage vloge en rap nao Amsterdam reje òm mich te redde.

Zeej drope aaf wie ich eur zag det daen bezoekenden hieër 'ne netten boekhandelaer waas gewaes dae mich 'n pekske sjtudiebeuk had gebrach. Dae waas d'r inderdaad ouch gewaes, naeve dae flierefluitter dae mien tante waal degelik had gezeen. Vanaaf daen tied kwame d'r pas vrinde op bezeuk as mien tante neet mieër oet de raam hóng.

Ich goeëjde alles van mich aaf wie 'ne vlinder dae oet zien póp kruup. Ich verloor mien geluif en waas neet mieër maag. 't Ein had mèt 't anger te make. 't Geluif woort ich 't ieërs kwiet, naodet det op de middelbare sjoeël tiedes de gesjiedenislesse al äörtelik de zak had gekrege, neet door de lieëraar maar door de lesse van 't verleje zelf. Wie ich in Amsterdam 'ne verkingsen aje van dage lieërde kènne, wis ich zeker det 't kwats waas òm te dinke det d'r 'ne geis en 'n lichaam waas, en det de geis zich beej d'n doeëd losmak van 't lichaam òm al of neet nao 't heejnaomaals te gaon.

Mèt mien ieërste vriendje vreejde ich waal, ich durfde aevel 'nen hieëlen tied neet alles te gaeve. 't Verzónne verhaol euver 't bizónger van het maag zien is zoeë versjtrengheld

mèt 't katholiek geluif det det neet gemekkelik vèlt te doorbraeke. 'n Geluif det al mieër den twintig ieëwe bewaert det maag zien de hoeëgste vorm van vrouwelikheid is, en det idder lekker geveul beej seks veroeërdeilt en as zung besjouwt, is in inkele waeke Amsterdam neet d'r oet te kriege. Ich weit nag wie erg det ich van de wies waas toen 'n Amsterdamse collega-sjtudente mich pats boem toevertrouwde: 'Ich heb net toch zoeë lekker geneuk.' Mien vrindinne lieënde van ein de pil, as ze die toevallig vergaete ware. Ich kreeg 't zelfde geveul wie op de middelbare sjoeël wie ich nag neet óngesjtèld waar aevel d'r waal al euver meipraotde. Nów lachde ich mei euver de verhaole van 'ne sjnelle wip, aevel mien wiesheid kwaam oet de beuk.

Ich sjeide pas oet mèt de vreejblievende kös- en aajpartieë wie mien vrindje 't oetmakde. Ich besjloot toen det hae d'n ieërste mósde zien mèt wae ich nao bèd waas gegaon, en dao kós hae inkómme. Mien elders kregde toen efkes geliek: 'n bietje toelaote, 'n muulke en hae sjtóng al sjtoksjtief gereid òm te vergaete det 't mèt ós neet mieër aan waas.